

جمهوری اسلامی ایران

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

شورای عالی برنامه ریزی آموزشی

برنامه درسی

رشته زبان و ادبیات فارسی

دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته

گروه علوم انسانی

بر اساس صورتجلسه کارگروه تخصصی زبان و ادبیات فارسی

در تاریخ ۱۳۹۵/۱۲/۱۰ به تصویب رسید

نام رشته: زبان و ادبیات فارسی

عنوان گرایش: -

گروه: علوم انسانی

دوره تحصیلی: کارشناسی ارشد ناپیوسته

کارگروه تخصصی: زبان و ادبیات فارسی

نوع مصوبه: بازنگری

پیشنهادی دانشگاه: -

تاریخ تصویب: ۱۳۹۵/۱۲/۱۰

به استناد آیین نامه واگذاری اختیارات برنامه ریزی درسی مصوب جلسه شماره ۸۸۲ تاریخ ۱۳۹۵/۱۱/۲۳ شورای عالی برنامه ریزی آموزشی، برنامه درسی بازنگری شده دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته زبان و ادبیات فارسی بدون گرایش مصوب جلسه کارگروه تخصصی برنامه ریزی زبان و ادبیات فارسی در تاریخ ۱۳۹۵/۱۲/۱۰ به شرح زیر تصویب شد:

ماده یک- این برنامه درسی برای دانشجویانی که از مهر ماه سال ۱۳۹۷ وارد دانشگاه ها و مراکز آموزش عالی می شوند، لازم الاجرا است.

ماده دو- برنامه درسی بازنگری شده دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته زبان و ادبیات فارسی از نیمسال اول سال تحصیلی ۱۳۹۷-۱۳۹۸، جایگزین برنامه درسی دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته زبان و ادبیات فارسی مصوب جلسه شماره ۳۲۵ شورای عالی برنامه ریزی به تاریخ ۱۳۷۵/۰۷/۰۱ می شود.

ماده سه- این برنامه درسی در سه فصل: مشخصات کلی، جدول های واحدهای درسی و سرفصل دروس تنظیم شده است و به تمامی دانشگاه ها و مؤسسه های آموزش عالی کشور که مجوز پذیرش دانشجویان از شورای گسترش آموزش عالی و سایر ضوابط و مقررات مصوب وزارت علوم، تحقیقات و فناوری را دارند، برای اجرا ابلاغ می شود.

ماده چهار- این برنامه درسی از شروع سال تحصیلی ۱۳۹۷-۱۳۹۸ به مدت ۵ سال قابل اجرا است و پس از آن نیاز به بازنگری دارد.

دکتر محمدرضا آهنچیان

دبیر شورای عالی برنامه ریزی آموزشی

فصل اول:
مقدمه و تعاریف

زبان و ادبیات فارسی، پیشینه‌ای پر بار، تأثیرگذار و درخشان در فرهنگ اسلامی دارد. زبان فارسی در طول تاریخ در قلمروی وسیع در مناطق و نواحی مختلف رواج داشته است و به تبع آن ادبیات فارسی نیز در همین پهنه جغرافیایی و تاریخی پدید آمده است. ادبیات فارسی مجموعه‌ای ارزشمند از آثار بزرگ و باشکوه ادبی است که بسیاری از آنها در شمار شاهکارهای ادبی جهان قرار دارند. این آثار ارزشمند بدان سبب که در قلمرو وسیع جغرافیایی و مناطق و نواحی با فرهنگهای متفاوت شکل گرفته است از جهت موضوعی و ساختاری پرشمار و متنوع هستند. موضوع و ساختار این آثار چندان گسترده است که می‌توان آنها را از این جهت طبقه بندی و هر دسته را تحت عنوان یک زمینه تخصصی و گرایش خاص بررسی کرد. با آنکه ایجاد گرایشهای تخصصی در رشته زبان و ادبیات فارسی برای بررسی و تحلیل هر یک از این زمینه‌های تخصصی یک ضرورت در برنامه ریزی به شمار می‌رود اما با وجود تنوع محتوا و ساختار، این آثار ادبی در یک قالب کلی و منسجم شکل گرفته است که به صورت انداموار در کنار یکدیگر قرار گرفته‌اند و پیکری موزون و خوش ترکیب پدید آورده‌اند که شناخت هر عضوی از این پیکر به فهم و درک بیشتر اعضای دیگر می‌انجامد. بنابراین مطالعه کلی و همگانی آن برای درکی فراگیر از این میراث گرانسنگ نیز در قالبی عمومی ضروری به نظر رسید.

تعریف، ضرورت‌ها و اهداف اصلی این برنامه:

رشته زبان و ادبیات فارسی در دانشگاهها، رشته ای است که ابعاد گوناگون زبان و متون ادب فارسی را مطالعه و بررسی می‌کند و افزون بر توصیف و نقد و تحلیل زبان و متون، پاسداری، تقویت و گسترش آن را در سرلوحه کار خویش قرار داده است. زبان و ادب فارسی گذشته از آنکه از روزگاران کهن تا امروز در مراکز مختلف علمی در حوزه جغرافیایی فرهنگ فارسی، ترویج شده، همواره در بسیاری از کشورها، زبان فرهیختگی و فرزانیگی به شمار می‌آمده و آشنایی و مهارت در آن مایه افتخار بوده است.

بدان جهت که آثار ادب فارسی در بر دارنده محتوای پر بار فرهنگی و عناصر پرمایه هنری است ضرورت دارد پژوهشگر حوزه زبان و ادب فارسی با آموختن مبانی بلاغت، دستور زبان، تاریخ ادبیات و گونه‌های ادبی (حماسه، عرفان، ادبیات غنایی و ...)، تاریخ سیاسی، فرهنگی و اجتماعی و شناخت موضوعات پایه و محوری زبان و ادبیات فارسی، توانایی و شرایط مناسب برای آموزش و پژوهش روشمند و روزآمد را در این رشته تحصیلی حاصل کند.

برای تحقق این هدف برنامه درسی زبان و ادبیات فارسی دوره کارشناسی ارشد بازنگاری شد. در ویراست جدید این برنامه اهتمام شده ساختار برنامه و عنوانهای درسی متناسب با نیاز دانشجویان تعیین و اهداف و سرفصل دروس نیز بر این مبنا تدوین گردد و آخرین منابع معتبر برای تحقق اهداف دروس معرفی شود.

طول دوره:

- مدت مجاز به تحصیل در دوره کارشناسی ارشد، دو سال (چهار نیمسال تحصیلی) است.
- هر نیمسال تحصیلی هجده هفته، شامل شانزده هفته آموزش و دو هفته ارزشیابی پایان نیمسال است.

تعداد واحدهای درسی:

- تعداد کل واحدهای درسی رشته زبان و ادبیات فارسی در مقطع کارشناسی ارشد مطابق با آئین نامه مصوب دوره های کارشناسی ارشد ناپیوسته وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، حداقل ۲۸ و حداکثر ۳۲ واحد است.
- تعداد واحدهای دروس جبرانی به تشخیص گروه آموزشی حداکثر ۱۲ واحد است.
- زمان استفاده شده برای دروس جبرانی در سقف سنوات تحصیلی دانشجوی محاسبه نمی شود.

شرایط و ضوابط پذیرش:

- شرایط عمومی و اختصاصی ورود به دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته مطابق با آئین نامه مصوب به تاریخ ۱۳۹۳/۰۷/۲۸ شورای عالی برنامه ریزی آموزشی عبارتند از:
- دارا بودن دانشنامه رسمی پایان دوره کارشناسی اعم از پیوسته یا ناپیوسته از دانشگاهها و موسسات آموزش عالی که مورد تایید وزارت علوم، تحقیقات و فناوری؛
 - داشتن صلاحیت های علمی (شرکت در آزمون دوره کارشناسی ارشد و قبولی در آزمون برگزار شده از سوی سازمان سنجش آموزش کشور) ورود به دانشگاه برابر ضوابط معین؛
 - داشتن صلاحیت عمومی ورود به دانشگاه برابر ضوابط معین؛
- تبصره ۱: پذیرش دانشجوی مشمول مقررات استعدادهای درخشان طبق مصوبات شورای هدایت استعدادهای درخشان وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و پذیرش داوطلبان خارج از کشور طبق مصوبات مراجع ذی ربط انجام می شود.

نقش و تواناییهای دانش آموختگان:

- انتظار می رود با اجرای این برنامه دانش آموختگان این رشته تحصیلی به تواناییهای زیر دست یابند:
- ۱- مهارت دانشجویان در درک و تحلیل متون ادبی فارسی؛
 - ۲- مهارت در کشف روابط زبانی، سبکی، فکری و ادبی و انواع ادبی در ادبیات فارسی؛
 - ۳- آشنایی و درک دانشجویان از تطور ساختاری و محتوایی آثار ادبی فارسی؛
 - ۴- تحلیل تأثیر عوامل و تحولات اجتماعی و گفتمانهای گوناگون در تطور ادب فارسی؛

فصل دوم:

جداول دروس کلی و مشخصات دروس

جدول کلی برنامه کارشناسی ارشد

رشته زبان و ادبیات فارسی

ردیف	نوع درس	تعداد واحد	ملاحظات
۱	درس های جبرانی	۶	۶ واحد (یا بیشتر بر اساس قوانین آموزش عالی) از بین درسهای جبرانی این برنامه یا درسهای جبرانی سایر گرایشهای رشته زبان و ادبیات فارسی یا برنامه کارشناسی رشته مذکور به انتخاب گروه
۲	درس های پایه	۱۲	
۳	درس های اصلی	۱۰	
۴	درس های اختیاری	۴	گذراندن ۴ واحد از بین درسهای اختیاری این برنامه به انتخاب گروه
۵	پایان نامه	۶	
	جمع	۳۲	

درس های پایه

گذراندن ۱۲ واحد زیر الزامی است

شماره	عنوان	تعداد واحد	ساعت نظری	ساعت عملی	جمع	پیش نیاز
۱	ساخت دستوری زبان فارسی	۲	۳۲	-	۳۲	
۲	نظریه ها و نقد ادبی	۲	۳۲	-	۳۲	
۳	بلاغت کاربردی	۲	۳۲	-	۳۲	
۴	متون نظم و نثر عربی	۲	۳۲	-	۳۲	
۵	سیر آراء و عقاید اسلامی و تأثیر آن در ادب فارسی	۲	۳۲	-	۳۲	
۶	مطالعات زبانی در متن ادبی	۲	۳۲	-	۳۲	
جمع		۱۲	۱۹۲	-	۱۹۲	۲

درس های اصلی

گذراندن ۱۰ واحد درسهای اصلی گرایشی زیر الزامی است

شماره	عنوان	تعداد واحد	ساعت نظری	ساعت عملی	جمع	پیش نیاز
۱	متون نثر ۱- کشف المحجوب و رسالة قشیریه	۲	۳۲	-	۳۲	
۲	متون نثر ۲- جهانگشا و مرزبان نامه	۲	۳۲	-	۳۲	
۳	متون نظم ۱- شاهنامه	۲	۳۲	-	۳۲	
۴	متون نظم ۲- مثنوی	۲	۳۲	-	۳۲	
۵	متون نظم ۳- خاقانی و نظامی	۲	۳۲	-	۳۲	
	جمع	۱۰	۳۲۰	-	۳۲۰	

درس های اختیاری

گذراندن ۴ واحد درس از بین درسهای زیر به انتخاب گروه

پیش نیاز	جمع	ساعت عملی	ساعت نظری	تعداد واحد	عنوان	
	۳۲	-	۳۲	۲	تحقیق در نثر معاصر ایران	۱
	۳۲	-	۳۲	۲	تحقیق در شعر معاصر ایران	۲
	۳۲	-	۳۲	۲	زبان تخصصی	۳
	۳۲	-	۳۲	۲	متون نظم و نثر عربی (۲)	۴
	۳۲	-	۳۲	۲	مبانی و روش های تصحیح متن	۵
	۳۲	-	۳۲	۲	زبان و ادبیات فارسی در دیگر کشورها	۶
	۳۲	-	۳۲	۲	متون نظم ۴- سنایی و ناصر خسرو	۷
	۲۵۶	-	۲۵۶	۱۶	جمع	

پایان نامه

پیش نیاز	جمع	ساعت عملی	ساعت نظری	تعداد واحد	عنوان	شماره
	۱۰۲		۱۰۲	۶	پایان نامه	۱

فصل سوم:

مشخصات و سرفصل دروس

درس های پایه

عنوان درس: ساخت دستوری زبان فارسی

دروس پیشنهادی:	نظری	جبرانی	نوع واحد پیش نیاز	تعداد واحد:	عنوان درس به فارسی: ساخت دستوری زبان فارسی
	عملی			۲	
	☒ نظری	☒ پایه		تعداد	
	عملی			ساعت: ۳۲	
	نظری	اصلی -			
	عملی	الزامی			
	نظری	اختیاری			
آموزش تکمیلی عملی:					
☐ دارد ☒ ندارد ☐ سفر علمی ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه:					

هدف:

بررسی مقابله ای موضوعات مختلف دستوری زبان فارسی در کتابهای دستور و نقد و بررسی آنها

سرفصل ها:

۱. مباحث پایه ای در دستور زبان
۲. طبقه بندی و نقد دستورهای معتبر زبان فارسی
۳. آواشناسی و واج شناسی زبان فارسی
۴. جمله (تعریف، انواع، وجوه)
۵. تکواژ و انواع آن (آزاد، وابسته، دستوری...)
۶. ساخت کلمه (ساده، مرکب و...) و انواع آن (اسم، فعل، حرف، قید...) و اقسام هر یک
۷. گروه و انواع آن (اسمی، فعلی... / ساده، مرکب... / هسته گروه و وابسته های آن)
۸. ارکان جمله فارسی (نهاد، مفعول، متمم، قید، فعل و...)
۹. سایر مباحث دستوری

ارزش‌یابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق (پروژه)
*	-	*	

منابع:

- نجفی، ابوالحسن؛ مبانی زبان‌شناسی و کاربرد آن در زبان فارسی؛ تهران: نیلوفر، ۱۳۸۷
- باطنی، محمدرضا؛ توصیف ساختمان دستوری زبان فارسی؛ تهران، امیرکبیر: ۱۳۶۴
- مشکوه‌الدینی، مهدی؛ دستور زبان فارسی بر پایه نظریه گشتاری؛ مشهد، دانشگاه فردوسی مشهد: ۱۳۷۴
- وحیدیان کامیار، تقی؛ و غلامرضا عمرانی؛ دستور زبان فارسی (۱)؛ تهران، سمت: ۱۳۷۲
- خانلری، پرویز؛ دستور زبان فارسی؛ تهران، توس: ۱۳۵۹
- فرشیدورد، خسرو؛ دستور مفصل امروز، تهران، سخن: ۱۳۸۲
- دستور زبان فارسی (پنج استاد)؛ اشرافی: ۱۳۶۶
- انوری، حسن؛ و حسن احمدی گیوی؛ دستور زبان فارسی (۲)؛ تهران، فاطمی: ۱۳۷۷
- غلامعلی زاده، خسرو؛ ساخت زبان فارسی؛ تهران: سمت، ۱۳۸۶
- طیب زاده، امید؛ دستور زبان فارسی بر مبنای نظریه وابستگی؛ تهران: نشر مرکز، ۱۳۸۵

منابع برای مطالعه بیشتر:

- باطنی، محمدرضا؛ نگاهی تازه به دستور زبان؛ تهران، آگاه: ۱۳۶۴
- نوبهار، مهرانگیز؛ دستور کاربردی زبان فارسی؛ تهران، رهنما: ۱۳۷۲

- معین، محمد؛ آثار مربوط به دستور زبان فارسی (اسم جنس، معرفه و نکره/ اسم مصدر و حاصل مصدر/ اضافه/ مفرد و جمع؛ ابن سینا: ۱۳۴۱-۱۳۳۸
- وفایی، عباسعلی؛ دستور کاربردی؛ تهران: سخن، ۱۳۹۰
- وفایی، عباسعلی؛ دستور تطبیقی (فارسی - عربی)؛ تهران: سخن، ۱۳۹۱
- غلامحسین زاده، غلامحسین؛ نگارش مقدماتی زبان فارسی؛ تهران: سمت ۱۳۸۹
- مهیار، محمد؛ کتابشناسی دستور زبان فارسی، تهران: فرهنگستان زبان فارسی، ۱۳۸۱
- فرشیدورد، خسرو؛ جمله و تحول آن در زبان فارسی؛ تهران: امیرکبیر، ۱۳۷۵
- _____؛ گفتارهایی درباره زبان فارسی، تهران: امیرکبیر، ۱۳۷۵
- یار محمدی، لطفاله؛ واج شناسی: تهران: مرکز نشر دانشگاهی، ۱۳۶۴.
- حق شناس، علی محمد؛ آواشناسی؛ تهران: آگاه، ۱۳۵۶
- ثمره، یدالله؛ آواشناسی زبان فارسی؛ تهران: مرکز نشر دانشگاهی، ۱۳۶۴
- مدرسی، فاطمه؛ از واج تا جمله؛ تهران: چاپار، ۱۳۸۶
- وسایر کتابها و منابع دستوری (در صورت ضرورت، بنا به تشخیص استاد)

عنوان درس: نظریه ها و نقد ادبی

دروس پیشنهادی:	نظری	جبرانی	نوع واحد	تعداد واحد: ۲	عنوان درس به فارسی: نظریه ها و نقد ادبی
	عملی				
	☒ نظری	☒ پایه	پیش نیاز	تعداد ساعت: ۳۲	
	عملی				
	نظری	اصلی -	اختیاری		
	عملی	الزامی			
	نظری				
	عملی				
آموزش تکمیلی عملی:					
☐ دارد ☒ ندارد ☒ سفر علمی ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه:					

هدف:

آشنایی با نظریه‌ها و رویکردهای ادبی و کاربرد آنها در نقد و تحلیل آثار ادبی فارسی

سرفصل‌ها:

تعریف نظریه، نقد، جریان، مکتب، و تفاوت‌های آنها

۱. نظریه و نقد ادبی در گذشته ادبیات فارسی
۲. فرمالیسم و نقد نو، و نقد یک نمونه ادبی فارسی
۳. ساختارگرایی و پسا ساختارگرایی، و نقد یک نمونه ادبی فارسی
۴. نقد روانشناختی و اسطوره شناختی، و نقد یک نمونه ادبی فارسی
۵. نقد هرمنوتیک، و نقد یک نمونه ادبی فارسی
۶. نقد فمینیستی، مدرنیسم، پسامدرنیسم، و نقد چند نمونه ادبی فارسی
۷. آسیب شناسی نقد ادبی در ایران

روش ارزیابی:

ارزش‌یابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق (پروژه)
*	-	*	

- کلیگز، مری؛ درسنامه نظریه ادبی؛ ترجمه جلال سخنور، الهه دهنوی سعید سبزیان؛ تهران: اختران، ۱۳۸۸
- زرین کوب، عبدالحسین؛ نقد ادبی؛ ج ۳، تهران: امیر کبیر، ۱۳۶۳
- احمدی، بابک؛ ساختار و تأویل متن، تهران: مرکز، ۱۳۸۹

منابع برای مطالعه بیشتر:

- ایوتادیه، ژان؛ نقد ادبی در سده بیستم؛ ترجمه محمدرحیم احمدی؛ تهران: علمی فرهنگی، ۱۳۷۷
- ارسطو، فن شعر، ترجمه عبدالحسین زرین کوب، تهران: بنگاه ترجمه و نشر کتاب، ۱۳۵۲.
- شمس قیس رازی؛ المعجم فی معاییر اشعارالعجم؛ تهران: سخن، ۱۳۷۴
- امامی، نصرالله؛ مبانی و روشهای نقد ادبی؛ ج ۴، تهران: جامی، ۱۳۸۹
- هارلند، ریچارد ساختارگرایی، پساساختارگرایی و مطالعات ادبی «دریدا و مفهوم نوشتار» ترجمه فرزانه سجودی، حوزه هنری ۱۳۸۰
- استروس، کلود لویی. اسطوره در معنا. (ترجمه ش. خسروی). تهران: نشر مرکز، ۱۳۷۶
- والاس، مارتین، نظریه های روایت، ترجمه محمد شهبان، نشر هرمس، ۱۳۸۲
- بیلسکر، ریچارد. اندیشه های یونگ. ترجمه حسین پاینده. ج ۲. تهران: آشیان، ۱۳۸۷
- پالمر، ریچارد، علم هرمنوتیک، ترجمه محمدسعید حنایی، نشر هرمس، ۱۳۷۷

عنوان درس: بلاغت کاربردی

دروس پیشنهادی:	نظری	جبرانی	تعداد واحد: ۲	عنوان درس به فارسی: بلاغت کاربردی
	عملی			
	☒ نظری	☒ پایه	نوع واحد	
	عملی			
	نظری	اصلی -	تعداد ساعت: ۳۲	
	عملی	الزامی		
	نظری	اختیاری		
	عملی			
آموزش تکمیلی عملی:				
دارد ☐ ندارد ☒ سفر علمی ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه: ☐				

هدف:

شناخت شیوه‌های بکارگیری نظریه‌های بلاغی در نقد و تحلیل متون ادبی.

سرفصل‌ها:

۱. بازشناسی نظریه‌های بلاغی

۲. شیوه‌های کاربرد نظریه‌های بدیعی در نقد و تحلیل متون ادبی

۳. شیوه‌های کاربرد نظریه‌های معانی در نقد و تحلیل متون ادبی

۴. شیوه‌های کاربرد نظریه‌های بیانی در نقد و تحلیل متون ادبی

۵. بررسی تطبیقی نظریه‌های بلاغی و زیبایی‌شناسی

۶. بلاغت و نقد ادبی

۷. بلاغت و سبک‌شناسی

۸. بلاغت و تاریخ ادبیات‌نگاری

ارزش‌یابی مستمر	میان‌ترم	آزمون نهایی	تحقیق (پروژه)
*	-	*	

منابع:

- شوقی ضیف، تاریخ و تطور علوم بلاغت، ترجمه محمدرضا ترکی، تهران: سمت، ۱۳۸۳؛
- شفیعی کدکنی، محمدرضا، صور خیال در شعر فارسی، آگاه، ۱۳۶۶؛
- سوانه، پیر، مبانی زیبایی‌شناسی، ترجمه محمدرضا ابوالقاسمی، تهران: نشر ماهی، ۱۳۹۱؛
- محمد عباس، عبدالقاهر جرجانی و دیدگاه‌های نوین نقد ادبی، ترجمه مریم مشرف؛ تهران: چشمه، ۱۳۸۷
- فتوحی، محمود، بلاغت تصویر، تهران: سخن، ۱۳۸۹؛
- وحیدیان کامیار، تقی، بدیع از دیدگاه زیبایی‌شناسی، انتشارات دوستان. تهران: سمت، ۱۳۸۳

منابع برای مطالعه بیشتر:

- ابوتمام، احمد، البلاغه و التحلیل الادبی، ۱۹۸۸
- عبدالله بن عبدالرحمن بانقیب: مناهج التحلیل البلاغی عند علماء الاعجاز من الرماني ۳۸۶ هـ الی عبدالقادر الجرجانی ۴۷۱ هـ ریاض، دار کنوز اشبیلیا، ۱۴۳۰ ق.

عنوان درس: متون نظم و نثر عربی

دروس پیشنهادی:	نظری	جبرانی	نوع واحد	تعداد	عنوان درس به فارسی: متون نظم و نثر عربی
	عملی			واحد: ۲	
	☒ نظری	☒ پایه			
	عملی				
	نظری	اصلی -		تعداد	
	عملی	الزامی		ساعت: ۳۲	
	نظری	اختیاری			
	عملی				
آموزش تکمیلی عملی:					
دارد ☐ ندارد ☒ سفر علمی ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐					
آزمایشگاه: ☐					

هدف:

تقویت توانایی دانشجوی درک متون عربی و مطالعه و تحقیق در منابع مرتبط با زبان و ادبیات فارسی

سرفصل ها:

۱. قرآن، نهج البلاغه و متون تفسیری عربی
۲. مثلها و عبارتها و ابیات عربی رایج در متون فارسی
۳. نمونه هایی از متون عرفانی به زبان عربی
۴. نمونه هایی از مشهورترین اشعار شاعران عرب
۵. نمونه هایی از سروده ها و نوشته های عربی شاعران و نویسندگان فارسی زبان
۶. متون تحقیقی معاصر عربی در حوزه زبان و ادبیات

روش ارزیابی:

ارزش یابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق (پروژه)
*	-	*	

منابع:

- قرآن کریم.
- نهج البلاغه.
- فضل بن الحسن طبرسی، تفسیر «مجمع البیان فی تفسیر قرآن»، ترجمه آیات تحقیق و نگارش علی کریمی، تهران: وزارت ارشاد، ۱۳۸۰
- شیخو، لوئیس؛ مجانی الحدیثه؛ بیروت: دارالمشرق
- سراج طوسی، ابو نصر؛ اللمع فی التصوف، تهران: اساطیر، ۱۳۸۱
- حریرچی، فیروز؛ امثال و حکم؛ تهران: امیرکبیر، ۱۳۶۲
- غنیمی هلال، محمد؛ النقد الادبی الحدیث؛ بیروت: دارالعودة، دارالثقافه، ۱۹۷۳

منابع برای مطالعه بیشتر:

- قشیری، ابوالقاسم؛ الرساله القشیریة؛ تصحیح و تحقیق عبدالحلیم محمود؛ قاهره، ۱۹۸۹ / یا با تعلیقات خلیل المنصور، بیروت: دارالکتب العلمیه، ۲۰۰۱
- ابوطالب مکی، محمدبن علی؛ قوت القلوب؛ دارالکتب العلمیه
- شهاب الدین سهروردی، ابو حفص عمر؛ عوارف المعارف؛ المكتبه العلمیه
- معلقات سبع؛ ترجمه عبدالمحمد آیتی؛ تهران: سروش، چ ۵، ۱۳۸۲
- حریری، قاسم بن علی؛ مقامات حریری؛ ترجمه طواق گلدی گلشاهی، تهران: امیرکبیر، ۲۰۰۸
- دامادی، محمد؛ مضامین مشترک در ادب فارسی و عربی؛ تهران: دانشگاه تهران، ۱۳۷۹
- سجادی، سید ضیاء الدین؛ دیوان خاقانی؛ تهران: زوار، ۱۳۷۴ (اشعار عربی)
- آثاری از توفیق الحکیم، جبران خلیل جبران، طه حسین، احمد شوقی، عبدالوهاب بیاتی، محمود درویش

عنوان درس: سیر آراء و عقاید اسلامی و تأثیر آن در ادب فارسی

دروس پیشنهادی:	نظری	جبرانی	نوع واحد	تعداد واحد: ۲	عنوان درس به فارسی: سیر آراء و عقاید اسلامی و تأثیر آن در ادب فارسی
	عملی				
	☒ نظری	☒ پایه			
	عملی				
	نظری	اصلی -		تعداد ساعت: ۳۲	
	عملی	الزامی			
	نظری	اختیاری			
	عملی				
آموزش تکمیلی عملی:					
دارد ☐ ندارد ☒ سفر علمی ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه: ☐					

هدف:

شناخت مهم ترین فرق و مذاهب کلامی و تأثیر آنها بر متون ادب فارسی

سرفصل ها:

۱. کلیات و تعاریف (تعریف، موضوع، هدف، روش، عوامل پیدایش علم کلام، و...)
۲. معرفی و نقد منابع کلامی
۳. زمینه ها و انگیزه های پیدایش فرق و مذاهب کلامی و پیامدهای آن
۴. اصول اعتقادی، تأثیر گذاری در فرهنگ اسلامی، و وضعیت کنونی مهم ترین مذاهب کلامی اسلامی:

الف) خوارج، مرجئه، معتزله، اشاعره، ماتریدیه، اسماعیلیه،

ب) شیعه و مهمترین فرقه های آن

۵. بررسی بازتاب مهم ترین موضوعات کلامی در امهات متون ادب فارسی (خدا، قرآن، وحی، نبوت، امامت، معاد، حلال و حرام، جبر و اختیار، گناه و ثواب، ابلیس و ...)
- توضیح: انجام تحقیق درسی برای بررسی مهمترین موضوعات کلامی در متون ادب فارسی زیر نظر استاد درس الزامی است.

ارزش‌یابی مستمر	میان‌ترم	آزمون نهایی	تحقیق (پروژه)
*	-	*	

منابع:

- تحقیق در مسائل کلامی از نظر متکلمان اشعری و معتزلی، دکتر اسعد شیخ الاسلام، تهران، امیرکبیر، ۱۳۶۳
- تاریخ فرق و مذاهب اسلامی، حسین صابری، تهران، سمت، ۱۳۹۵
- کلام اسلامی (مجموعه مقالات)، محسن جهانگیری، تهران، حکمت، ۱۳۹۰

منابع برای مطالعه بیشتر:

- فرهنگ فرق اسلامی، دکتر محمدجواد مشکور، مشهد: انتشارات آستان قدس رضوی، ۱۳۷۵
- فرهنگ علم کلام، دکتر احمد خاتمی، تهران. انتشارات صبا ۱۳۷۰
- کلام در کلام مولوی، دکتر جلیل مشیدی، اراک، دانشگاه اراک، ۱۳۷۹
- فلسفه علم کلام، هری اوسترین ولفسن با ترجمه احمد آرام، انتشارات الهدی، ۱۳۹۳
- اندیشه‌های کلامی شیعه، اثر مارتین مکدرموت، ترجمه احمد آرام، زیر نظر دکتر مهدی محقق، تهران: دانشگاه تهران، ۱۳۶۳
- روش‌شناسی علم کلام، رضا برنجکار، تهران، سمت، ۱۳۹۳
- علامه حلی، شرح باب الحادی عشر، نوشته فاضل مقداد، ترجمه علی اصغر حلی، تهران: اساطیر، ج ۳، ۱۳۷۸
- تاریخ علم کلام، احمد صفایی، چاپ ششم، تهران: دانشگاه تهران، ۱۳۷۴
- مذاهب الاسلامیین، عبدالرحمن بدوی، بیروت، دارالعلم، ۱۹۷۱
- مرجئه، شهاب الدین وحیدی، تهران: سمت، ج ۲، ۱۳۹۴

عنوان درس: مطالعات زبانی در متن ادبی

دروس پیشنیاز:	نظری	جبرانی	نوع واحد	تعداد واحد: ۲	عنوان درس به فارسی: مطالعات زبانی در متن ادبی
	عملی				
	☒ نظری	☒ پایه			
	عملی				
	نظری	اصلی -		تعداد	
	عملی	الزامی		ساعت: ۳۲	
	نظری	اختیاری			
	عملی				
آموزش تکمیلی عملی:					
دارد ☐ ندارد ☒ سفر علمی ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه: ☐					

هدف:

شناخت روشهای تحلیل زبانی متون ادبی و کسب مهارت در این زمینه

سرفصل ها:

۱. کلیات و تعاریف (زبان ، متن، رابطه: زبان و معنا، معنی و مصداق، زبان و ادبیات و.....)
۲. مروری بر نظریه ها و روشهای مهم مطالعات زبانی و سبکی متون ادبی با بررسی و تحلیل نمونه هایی از متون برجسته در کلاس و خارج از کلاس
۳. طبقه بندی متون ادبی بر مبنای ویژگیهای زبانی با بررسی و تحلیل نمونه ها
۴. بررسی نقش گونه ها و تحولات زبانی در شرح متون ادبی با بررسی نمونه ها
۵. بررسی آسیب شناسانه تصحیح و شرح متون ادبی از منظر مطالعات زبانی با ذکر نمونه ها
۶. بررسی و تحلیل نمونه هایی از متون برجسته ادبی بر اساس رویکردها و روشهای تحلیل زبانی در کلاس و خارج از کلاس

ارزش‌یابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق (پروژه)
*	-	*	

منابع:

- سبک و زبان در نقد ادبی، راجر فاولر، ترجمه مریم مشرف، تهران، سخن، ۱۳۹۵
- فن نثر، حسین خطیبی، چ ۴، تهران، انتشارات زوار، ۱۳۹۰
- آشنایی با زبان شناسی در مطالعات ادبی، کوروش صفوی، تهران، انتشارات علمی، ۱۳۹۱
- مبانی نشانه شناسی، دانیل چندلر ترجمه مهدی پارسا، تهران، سوره، ۱۳۹۴
- زبان شناسی و رمان، راجر فاولر، ترجمه محمد غفاری، تهران، نشر نی، ۱۳۹۰
- سه سوی زبان شناسی شعر، مهران مهاجری و محمد نبوی، تهران، نشر آگاه، ۱۳۹۳
- بوطیقای ساختگرا، تزوتان تودورف، ترجمه محمد نبوی، تهران، نشر آگه، ۱۳۸۲
- فرهنگ توصیفی تحلیل گفتمان و کاربرد شناسی، فردوس آفاگل زاده، نشر علمی، ۱۳۹۲
- از زبان شناسی به ادبیات (نثر و نظم)، کوروش صفوی، تهران، سوره مهر، ۱۳۹۰
- سبک شناسی: نظریه ها، رویکردها و روش ها، محمود فتوحی، تهران، سخن، ۱۳۹۱.

۲- درسهای اصلی

عنوان درس: متون نثر ۱ (کشف المحجوب و رساله قشیریه)

دروس پیشنهادی:	نظری	جبرانی	نوع واحد	تعداد واحد: ۲	عنوان درس به فارسی: متون نثر ۱ (کشف المحجوب و رساله قشیریه)
	عملی				
	نظری	پایه			
	عملی				
	نظری ☒	اصلی -		تعداد ساعت: ۳۲	
	عملی	الزامی ☒			
	نظری	اختیاری			
	عملی				
آموزش تکمیلی عملی:					
☐ دارد ☒ ندارد ☒ سفر علمی ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه:					

هدف:

شناخت و تحلیل مشرب عرفانی هجویری و قشیری و نثر کشف المحجوب و ترجمه رساله قشیریه

سرفصل ها:

۱. سیر اجمالی عرفان اسلامی از آغاز تا سده پنجم هجری
۲. معرفی و نقد منابع تألیفات عرفانی به زبان فارسی در سده پنجم هجری مشرب عرفانی هجویری و قشیری شرح و تحلیل بابهای زیر از کشف المحجوب با بیان لغات و ترکیبات لغوی، اصطلاحات، تلمیحات، نکات ادبی و بلاغی:

باب فی فرق فرقههم و مذاهبهم و آیاتهم و مقاماتهم و حکایاتهم

- اما المحاسبیه

- الکلام فی حقیقه الرضا

- الفرق بین مقام و الحال

- اما القصاریه

- اما الطیفوریه

- الکلام فی السكر و الصحو

- اما الجنیدیه

- اما النوریه

۳. شرح و تحلیل ۲۵ باب از ترجمه رساله قشیریه با بیان لغات و ترکیبات لغوی، اصطلاحات،

تلمیحات، نکات ادبی و بلاغی

۴. بقیه متن کشف المحجوب و ترجمه رساله قشیریه به صورت روشمند توسط دانشجو مطالعه

و توسط استاد رفع اشکال شود

روش ارزیابی:

ارزش‌یابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق (پروژه)
*	-	*	

منابع:

- ترجمه رساله قشیریه؛ بدیع الزمان فروزانفر[تصحیح]؛ چاپ دوم؛ تهران: انتشارات علمی فرهنگی، ۱۳۶۱.
- ترجمه رساله قشیریه؛ ابوعلی بن احمد العثماني، تصحیح سیده مریم روضاتیان، سیدعلی اصغر میرباقری فرد، تهران: سخن، ۱۳۹۶.
- کشف المحجوب؛ ابوالحسن علی هجویری؛ تصحیح ژوکوفسکی، والتین الکسی یریچ؛ تهران: طهوری، ۱۳۷۵.
- تحقیق در رساله قشیریه با تاملی در افکار و آثار امام قشیری؛ تالیف محرم رضایتی کیشه خاله، تهران: انجمن آثار و مفاخر فرهنگی، ۱۳۸۴.
- سیر تطور عرفان اسلامی از آغاز تا قرن ششم هجری (تاریخ تصوف ۱)، دهباشی، مهدی؛ میر باقری فرد، سید علی اصغر؛ تهران: سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاهها(سمت)، ۱۳۸۶.
- جستجو در تصوف ایران، عبدالحسین زرین کوب، تهران: انتشارات امیرکبیر، ۱۳۸۵.

عنوان درس: متون نثر (۲) جهان گشا و مرزبان نامه

دروس پیشنهادی:	نظری	جبرانی	نوع واحد	تعداد واحد: ۲	عنوان درس به فارسی: متون نثر (۲) جهان گشا و مرزبان نامه
	عملی				
	نظری	پایه			
	عملی				
	☒ نظری	اصلی -			
	عملی	☒ الزامی			
	نظری	اختیاری			
	عملی				
تعداد ساعت: ۳۲					
آموزش تکمیلی عملی:					
دارد ☐ ندارد ☒ سفر علمی ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه: ☐					

هدف:

شناخت ویژگیهای نثر مصنوع و فنی فارسی تا پایان دوره مغول با تاکید بر تاریخ جهانگشای جوینی و مرزبان نامه

سرفصل ها:

۱. انواع نثر فارسی با تاکید بر متون نثر تاریخی و تعلیمی
۲. ویژگیهای نثر مصنوع و فنی فارسی با تاکید بر متون تاریخی و تعلیمی و سیر تحول آن
۳. بررسی مناسبتهای متون تاریخی و متون ادبی (تفاوتها و شباهتها)
۴. آشنایی با شیوه‌های تاریخ نگاری فارسی در دوره اسلامی
۵. اوضاع اجتماعی دوره، زندگی و گرایشهای فکری نویسندگان تاریخ جهانگشا و مرزبان نامه
۶. معرفی و نقد منابع و تحقیقات مرتبط با این دو اثر
۷. شرح و تحلیل مشکلات حداقل یک جلد از تاریخ جهانگشا در کلاس
۸. شرح و تحلیل مشکلات حداقل مقدمه و سه باب از مرزبان نامه در کلاس
۹. جایگاه و تأثیر جهانگشا و مرزبان نامه در ادب فارسی

ارزش‌یابی مستمر	میان‌ترم	آزمون نهایی	تحقیق (پروژه)
*	-	*	

منابع:

- تاریخ جهانگشای جوینی، عظاملک جوینی، تصحیح عبدالوهاب قزوینی، تهران، دنیای کتاب، ۱۳۸۲
- شرح مشکلات تاریخ جهانگشای جوینی، احمد خاتمی، تهران، پایا چاپ اول ۱۳۷۳
- شرح کامل تاریخ جهانگشای جوینی، احمد خاتمی، تهران، علم، چاپ اول ۱۳۸۸
- گزیده تاریخ جهانگشای جوینی، جعفر شعار، تهران قطره
- گزیده تاریخ جهانگشای جوینی، احمد خاتمی، تهران، علم، ۱۳۹۳
- ب: مرزبان نامه با توضیحات دکتر خلیل خطیب رهبر، تهران، صفی‌علیشاه، چاپ چهاردهم، ۱۳۸۸

منابع برای مطالعه بیشتر:

- فن‌نثر در ادب فارسی، حسین خطیبی، تهران، زوار، ۱۳۹۰
- سبک‌شناسی، ملک‌الشعراى بهار، تهران، امیرکبیر، چاپ ششم، ۱۳۷۰
- تاریخ ادبیات فارسی، ذبیح‌الله صفا، تهران، فردوس، ۱۳۷۰
- فرهنگ لغات نثرهای فنی و مصنوع، محمود مدبری، کرمان، انتشارات خدمات فرهنگی، ۱۳۷۶
- تاریخ‌نگاری اسلامی، چیس رابینسون، ترجمه محسن الویری، انتشارات سمت، ۱۳۹۳
- علم تاریخ در گستره تمدن اسلامی، صادق آینه‌وند، تهران، پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی، ۱۳۷۷

عنوان درس: متون نظم (۱) شاهنامه

دروس پیشنهادی:	نظری	جبرانی	نوع واحد	تعداد واحد: ۲	عنوان درس به فارسی: متون نظم (۱) شاهنامه
	عملی				
	نظری	پایه		تعداد	
	عملی				
	☒ نظری	اصلی - الزامی		ساعت: ۳۲	
	عملی				
		اختیاری			
	عملی				
آموزش تکمیلی عملی:					
☐ دارد ☒ ندارد ☐ سفر علمی ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه:					

هدف:

شناخت حماسه ملی ایران و کسب مهارت در تحلیل شاهنامه

سرفصل ها:

۱. کلیات، تعاریف (اوضاع اجتماعی، فرهنگی و ادبی دوره سامانی و غزنوی، جایگاه شعر حماسی در زبان فارسی و ادبیات جهانی، و تحلیل تاثیر فردوسی در تدوین شاهنامه)
۲. معرفی و نقد منابع
۳. شکل گیری و تحول حماسه های ایرانی از پیش از اسلام تا روزگار فردوسی
۴. شرح شاهنامه از آغاز تا پایان داستان سیاوش (با بیان نکات لغوی، زبانی و ادبی)
۵. تحلیل اسطوره ای و محتوایی مهمترین داستانهای شاهنامه

روش ارزیابی:

ارزش یابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق (پروژه)
*	-	*	

منابع:

- شاهنامه، ابوالقاسم فردوسی، چاپ مسکو، به کوشش سعید حمیدیان، تهران، قطره، ۱۳۹۵
- شاهنامه (سه جلد نخست)، ابوالقاسم فردوسی، به تصحیح جلال خالقی مطلق، چاپ دوم، تهران، مرکز دایره المعارف بزرگ اسلامی، ۱۳۸۶
- یادداشت های شاهنامه (بخشهای مربوط به سه جلد نخست)، جلال خالقی مطلق، تهران، مرکز دایره المعارف بزرگ اسلامی، ۱۳۸۹
- حماسه سرایی در ایران، ذبیح الله صفا، تهران، امیرکبیر، ۱۳۹۳
- فردوسی، ریاحی، محمد امین، چاپ ششم، تهران، طرح نو، ۱۳۹۳

منابع برای مطالعه بیشتر:

- کتابشناسی فردوسی، ایرج افشار، فهرست آثار و تحقیقات درباره فردوسی و شاهنامه، تهران، میراث مکتوب، ۱۳۸۵.
- از اسطوره تا تاریخ، بهار، مهرداد، گرد آورنده و ویراسته: ابوالقاسم اسماعیل پور، تهران، چشمه، ۱۳۷۷.
- گل رنجهای کهن، جلال خالقی مطلق، تهران، نشر مرکز، ۱۳۷۲.
- سخنهای دیرینه، جلال خالقی مطلق، تهران، نشر افکار ۱۳۸۱
- علی نامه، ربیع، تصحیح رضا بیات و ابوالفضل غلامی، میراث مکتوب، ۱۳۸۹
- داستان داستان ها، محمدعلی اسلامی ندوشن، تهران، توس، ۱۳۵۶
- سوگ سیاوش، شاهرخ مسکوب، تهران، خوارزمی، ۱۳۵۱

عنوان درس: متون نظم ۲ (مثنوی)

دروس پیشنهادی:	نظری	جبرانی	نوع واحد	تعداد واحد: ۲	عنوان درس به فارسی: متون نظم ۲ (مثنوی)
	عملی				
	نظری	پایه			
	عملی				
	☒ نظری	اصلی -		تعداد ساعت: ۳۲	
	عملی	☒ الزامی			
	نظری	اختیاری			
	عملی				
آموزش تکمیلی عملی:					
دارد ☐ ندارد ☒ سفر علمی ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه: ☐					

هدف:

شناخت و تحلیل مثنوی

سرفصل ها:

۱. وضعیت عرفان اسلامی و طریقه های عرفانی در سده هفتم هجری
۲. معرفی و نقد منابع
۳. مشرب عرفانی مولانا و جایگاه وی در ادب فارسی
۴. نقد و تحلیل شیوه های شرح مثنوی در شروح معتبر
۵. شرح و تحلیل دفتر سوم مثنوی با بیان لغات و ترکیبات لغوی، اصطلاحات، تلمیحات، نکات ادبی و بلاغی
۶. دفتر چهارم مثنوی به صورت روشمند بر اساس روش پیشنهادی استاد و استفاده از شروح توسط دانشجو مطالعه و نزد استاد رفع اشکال شود

ارزش‌یابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق (پروژه)
*	-	*	

منابع:

- مثنوی، مولانا جلال‌الدین محمد، با مقدمه و تحلیل و تصحیح و توضیح محمد استعلامی، تهران، انتشارات زوار، ۱۳۷۴.
- مرقع نی‌نامه، جامی، عبدالرحمن. تهران، مرکز نشر دانشگاهی. ۱۳۸۰.
- شرح کبیر انقروی بر مثنوی مولوی، انقروی، اسماعیل. ترجمه‌ی عصمت ستارزاده، تهران، نگارستان کتاب. ۱۳۸۸.
- مکاشفات رضوی، لاهوری، محمدرضا. تهران، انتشارات روزنه. ۱۳۷۷.
- شرح مثنوی مولوی موسوم به مخزن الاسرار، اکبرآبادی، ولی محمد. تهران، نشر قطره. ۱۳۸۳.
- شرح مثنوی معنوی مولوی، نیکلسون، رینولد الین. چ دوم، تهران، انتشارات علمی و فرهنگی. ۱۳۷۸.
- شرح مثنوی شریف، فروزانفر، بدیع‌الزمان. تهران، انتشارات زوار. ۱۳۶۷.
- شرح مثنوی، شهیدی، سید جعفر. تهران، شرکت انتشارات علمی و فرهنگی. ۱۳۷۳.

منابع برای مطالعه بیشتر:

- اسرارالغیوب: شرح مثنوی معنوی، خواجه ایوب. تصحیح و تحشیه محمدجواد شریعت، تهران، اساطیر. ۱۳۷۷.
- تفسیر عرفانی مثنوی معنوی، بحرالعلوم، محمدبن محمد. تهران، ایران یاران. ۱۳۸۴.
- نشر و شرح مثنوی، گولپینارلی، عبدالباقی. ترجمه و توضیح توفیق سبحانی، چ دوم، تهران، سازمان چاپ و انتشارات وزارت ارشاد اسلامی. ۱۳۷۱.
- رساله در تحقیق احوال و زندگانی مولانا جلال‌الدین محمد مشهور به مولوی، فروزانفر، بدیع‌الزمان. تهران، دانشگاه تهران. ۱۳۶۶.
- پله پله تا ملاقات خدا، درباره‌ی زندگی، اندیشه و سلوک مولانا جلال‌الدین، رومی زرین‌کوب، عبدالحسین. چاپ هفدهم، تهران، انتشارات علمی. ۱۳۸۰.
- دنباله جستجو در تصوف ایران، عبدالحسین زرین‌کوب، تهران: انتشارات امیرکبیر. ۱۳۸۵.
- سر نی (نقد و شرح تحلیلی و تطبیقی مثنوی)، عبدالحسین زرین‌کوب، تهران، علمی، ۱۳۸۶.

- بحر در کوزه (نقد و تفسیر قصه‌ها و تمثیلات مثنوی)، عبدالحسین زرین کوب، تهران، علمی، ۱۳۸۶.
- تاریخ تصوف ۲ (سیر تطور عرفان اسلامی از قرن هفتم تا دهم هجری)، میرباقری فرد، سید علی اصغر. تهران، سمت. ۱۳۹۴.

- مولوی‌نامه؛ مولوی چه می‌گوید؟، همایی، جلال‌الدین. چ دهم، تهران، نشر هما. ۱۳۸۵.
- معرفی و نقد و تحلیل شروح مثنوی: شروح فارسی و موجود در ایران، شجری، رضا، تهران، امیرکبیر. ۱۳۸۶

عنوان درس: متون نظم (۳) خاقانی و نظامی

دروس پیشنهادی:	نظری	جبرانی	نوع واحد	تعداد واحد: ۲	عنوان درس به فارسی: متون نظم (۳) خاقانی و نظامی
	عملی				
	نظری	پایه		تعداد ساعت: ۳۲	
	عملی				
	☒ نظری	اصلی -			
	عملی	☒ الزامی			
	نظری	اختیاری			
	عملی				
آموزش تکمیلی عملی:					
☐ دارد ☒ ندارد ☐ سفر علمی ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه:					

هدف:

شناخت شعر قرن ششم بر پایه شعر خاقانی و نظامی و کسب مهارت در نقد و تحلیل شعر آنها

سرفصل ها:

۱. وضعیت اجتماعی، فرهنگی و ادبی قرن ششم و بررسی جایگاه خاقانی و نظامی و آثار آنان در ادب فارسی
۲. معرفی و نقد منابع
۳. خصوصیات زبانی و بیانی شعر خاقانی و نظامی
۴. نقد و بررسی شروح و تحقیقات در زمینه شعر خاقانی و نظامی
۵. شرح و تحلیل حداقل بیست قصیده از سروده های خاقانی در کلاس و بقیه به صورت تکلیف خارج از کلاس با بیان لغات و ترکیبات لغوی، اصطلاحات، تلمیحات، نکات ادبی و بلاغی
۶. مطالعه و بررسی و حل مشکلات بخشی از آثار نظامی، شامل هفت پیکر و بخشهایی از خسرو و شیرین در کلاس و بقیه به صورت تکلیف خارج از کلاس با بیان لغات و ترکیبات لغوی، اصطلاحات، تلمیحات، نکات ادبی و بلاغی

ارزش‌یابی مستمر	میان‌ترم	آزمون نهایی	تحقیق (پروژه)
*	-	*	

منابع:

- دیوان خاقانی، چاپ ضیاء الدین سجادی، تهران، زوار، ۱۳۷۵.
- هفت پیکر، الیاس بن یوسف نظامی، با حواشی وحید دستگردی، به کوشش سعید حمیدیان، چ ۱۴، تهران، قطره، ۱۳۹۵.
- خسرو شیرین، نظامی، با حواشی وحید دستگردی، به کوشش سعید حمیدیان، چ ۱۶، تهران، قطره، ۱۳۹۵.

منابع برای مطالعه بیشتر:

- تحفه العراقین، چاپ یحیی قریب، تهران، جیبی، ۱۳۵۷.
- فرهنگ لغات و تعبیرات دیوان خاقانی شروانی، سیدضیاء الدین سجادی، تهران، زوار، ۱۳۷۴.
- مالک ملک سخن، عباس ماهیار، تهران، سخن، ۱۳۸۸.
- تحلیل هفت پیکر نظامی، محمد معین، تهران، معین، ۱۳۸۴.
- گزیده مخزن الاسرار، چاپ تقی پورنامداریان و مصطفی موسوی، تهران، نامک، ۱۳۹۲.
- سخن و سخنوران، بدیع الزمان فروزانفر، تهران، خوارزمی، ۱۳۸۰.
- صور خیال در شعر فارسی، محمدرضا شفیعی کدکنی، تهران، آگاه، ۱۳۵۸.
- نقد صیرفیان، محمدرضا ترکی، تهران، پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی، ۱۳۹۴.
- تحلیل هفت پیکر نظامی، محمد معین، تهران، دانشگاه تهران.

درس های اختیاری
عنوان درس: تحقیق در نثر معاصر

دروس پیشنهادی:	نظری	جبرانی	نوع واحد	تعداد	عنوان درس به فارسی: تحقیق در نثر معاصر
	عملی			واحد: ۲	
	نظری	پایه			
	عملی				
	نظری	اصلی -		تعداد	
	عملی	الزامی		ساعت: ۳۲	
	☒ نظری	☒ اختیاری			
	عملی				
آموزش تکمیلی عملی:					
☐ دارد ☒ ندارد ☐ سفر علمی ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه:					

هدف:

شناخت انواع نثر فارسی در دوره معاصر (از دوره قاجار تا امروز)

سرفصل ها:

۱. معرفی و نقد منابع
۲. زمینه های تاریخی، سیاسی و اجتماعی نثر معاصر
۳. انواع نثر معاصر فارسی
۴. نثر اجتماعی، انتقادی، مطبوعاتی
۵. خاطره نویسی و سفرنامه نویسی
۶. داستان نویسی (کوتاه و بلند)
۷. فضای مجازی و نثر معاصر فارسی

ارزش‌یابی مستمر	میان‌ترم	آزمون نهایی	تحقیق (پروژه)
*	-	*	

منابع:

- پایه‌گذاران نثر جدید فارسی، حسن کامشاد، تهران، نشر نی، ۱۳۸۴
- صد سال داستان نویسی، حسن عابدینی، تهران، نشر چشمه، ۱۳۸۷
- مکتبهای داستان نویسی در ایران، قهرمان شیری، نشر چشمه، ۱۳۸۷
- بنیادهای نثر معاصر فارسی، حسینعلی قبادی، تهران، پژوهشگاه علوم انسانی و اجتماعی جهاد دانشگاهی، ۱۳۸۳
- انواع نثر فارسی، منصور رستگار فسائی، تهران، سمت، ۱۳۹۵

منابع برای مطالعه بیشتر:

- سپانلو، محمدعلی نویسندهگان پیشرو ایران، تهران، نگاه، ۱۳۷۱
- تحلیل سیر نقد داستان در ایران، محسن ذوالفقاری، تهران، آتیه، ۱۳۷۹
- ادبیات معاصر فارسی (نثر) محمدرضا روزبه، تهران، نشر روزگار، ۱۳۸۱
- نثر معاصر فارسی از مشروطه تا انقلاب اسلامی، هرمز رحیمیان، تهران، سمت، ۱۳۹۴
- آینه‌ها، دفتر ۱ و ۲، الهام مهویزانی، تهران، انتشارت روشنگران و مطالعات زنان، ۱۳۷۶

عنوان درس: تحقیق در شعر معاصر ایران

دروس پیشنهادی:	نظری	جبرانی	نوع واحد	تعداد	عنوان درس به فارسی: تحقیق در شعر معاصر ایران
	عملی			واحد: ۲	
	نظری	پایه			
	عملی				
	نظری	اصلی -		تعداد	
	عملی	الزامی		ساعت: ۳۲	
	☒ نظری	☒ اختیاری			
	عملی				
آموزش تکمیلی عملی:					
☐ دارد ☒ ندارد ☒ سفر علمی ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه:					

هدف:

شناخت گونه ها و تحولات شعر معاصر ایران و تسلط به شیوه های اشعار شاعران این دوره

سرفصل ها:

۱. دوره های تاریخ ادبی ایران در عصر معاصر
۲. مدرنیته و تأثیر آن در سنت شعر فارسی
۳. جریان شعری عصر بیداری و تحلیل نمونه اشعار شاعران آن از منظر سبک زبانی و بیانی (نمونه اشعار: لاهوتی، نسیم شمال، میرزاده عشقی، ایرج میرزا)
۴. جریان شعری سنتگرای معاصر و تحلیل نمونه اشعار شاعران آن از سبک شناسی، فرمالیسم، نقد بینامتنی و نقد بلاغی (نمونه اشعار پروین اعتصامی، محمدحسین شهریار، رعدی آذرخشی، امیری فیروزکوهی)
۵. جریان سمبولیسم اجتماعی و تحلیل نمونه اشعار شاعران آن از منظرهایی مانند زبانشناختی، سبک شناختی، فرمالیسم، ساختارگرایی، روایت شناسی، هرمنوتیک، فمینیستی، نقد سیاسی، نقد بینامتنی (نمونه اشعار نیما یوشیج، اخوان ثالث، سهراب سپهری، احمد شاملو، فروغ فرخزاد، منوچهر آتشی، محمدرضا شفیعی کدکنی، سیاوش کسرایی)

۶. جریان شعر رمانتیسم و تحلیل نمونه اشعار شاعران این جریان از منظرهای مانند زبانشناختی، سبک شناختی، فرمالیسم، ساختارگرایی، روایت شناسی، هرمنوتیک، فمینیستی، نقد سیاسی، نقد بینامتنی (نمونه اشعار خانلری، فریدون توللی، نادر نادرپور، فریدون مشیری، نصرت رحمانی، هوشنگ ابتهاج)

۷. جریان شعری موج نو و حجم و تحلیل اشعار شاعران آن از منظر فرمالیسم، ساختارگرایی (نمونه اشعار یدالله رویایی و احمدرضا احمدی)

۸. جریان شعر انقلاب اسلامی و دفاع مقدس و تحلیل آن از منظرهایی مانند نقد بلاغی، بینامتنی، روایت شناختی، هرمنوتیک، فرمالیسم و ساختارگرایی (نمونه اشعار علی موسوی گرمارودی، طاهره صفارزاده، علی معلم، حسن حسینی، قیصر امین پور)

۹. جریان شعری شعر متفاوت و پسامدرن و تحلیل اشعار آن از منظرهایی مانند نقد زبانشناختی، فرمالیسم، ساختارگرایی، نظریه های پسامدرن (نمونه اشعار رضا براهنی، علی باباچاهی، حافظ موسوی، مهرداد فلاح)

روش ارزیابی:

ارزش یابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق (پروژه)
*	-	*	

منابع:

- لنگرودی، شمس (۱۳۷۷) تاریخ تحلیلی شعر نو، نشر مرکز، تهران
- آراین پور، یحیی (۱۳۷۹) از صبا تا نیما و از نیما تا روزگار ما، زوار، تهران
- براهنی، رضا (۱۳۷۴) خطاب به پروانه ها، نشر مرکز، تهران
- براهنی، رضا (۱۳۸۰) طلا در مس، سه جلدی، زریاب، تهران

منابع برای مطالعه بیشتر:

- با چراغ و آینه، محمدرضا شفیعی کدکنی، چاپ سوم، تهران، سخن، ۱۳۹۰
- بدعت ها و بدایع نیما و عطا و لقای نیما یوشیج، مهدی اخوان ثالث، تهران، انتشارات توکا، ۱۳۵۷
- خانه ام ابری ست، تقی پورنامداریان، چاپ چهارم، تهران، مروارید، ۱۳۹۱
- سفر در مه، تقی پورنامداریان، تهران، زمستان، ۱۳۷۴
- داستان دگردیسی، سعید حمیدیان، چاپ دوم، تهران، نیلوفر، ۱۳۸۳

- گونه های نوآوری در شعر معاصر ایران، کاووس حسن لی، ثالث، ۱۳۹۱
- شرح، تحلیل و تفسیر شعر نو فارسی، محمدرضا روزبه، تهران، حروفیه، ۱۳۸۳
- راهنمای ادبیات معاصر، سیروس شمیسا، تهران، میترا، ۱۳۹۰
- از صبا تا نیما، دوره سه جلدی (جلد سوم از نیما تا روزگار ما)، یحیی آرین پور، تهران، زوار، ۱۳۸۷
- چشم انداز شعر معاصر ایران (جریان شناسی شعر ایران در قرن بیستم)، سیدمهدی زرقانی، ویرایش دوم، تهران، ثالث، ۱۳۹۱
- ادوار شعر فارسی، محمدرضا شفیعی کدکنی، تهران، سخن، ۱۳۸۰
- بانگ در بانگ، قدرت الله طاهری، تهران، انتشارات علمی، ۱۳۹۳
- سنت و نوآوری در شعر معاصر، قیصر امین پور، تهران، علمی و فرهنگی، ۱۳۸۶

عنوان درس: زبان تخصصی

دروس پیشنهادی:	نظری	جبرانی	نوع واحد	تعداد	عنوان درس به فارسی: زبان تخصصی
	عملی			واحد: ۲	
	نظری	پایه		تعداد	
	عملی				
	نظری	اصولی -		ساعت: ۳۲	
	عملی				
	☒ نظری	☒ اختیاری			
	عملی				
آموزش تکمیلی عملی:					
دارد ☐ ندارد ☒ سفر علمی ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه: ☐					

هدف:

کسب مهارت در استفاده از متون تخصصی زبانی و ادبی به زبان انگلیسی و شناخت اصطلاحات ادبی به زبان انگلیسی

سرفصل ها:

انتخاب و قرائت متون انگلیسی با موضوعات زیر:

۱. متون مربوط به تاریخ ادبیات فارسی به زبان انگلیسی
۲. متون ترجمه شده ادب فارسی به زبان انگلیسی
۳. نظریه‌ها و نقد ادبی
۴. ژانرها و مکاتب ادبی

روش ارزیابی:

ارزش‌یابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق (پروژه)
*	-	*	

منابع:

- دائره المعارف اسلام.
- تاريخ ادبيات فارسى، ادوارد براون.

- Jan Rypka, *History of Iranian Literature*,
- Leonard Lewisohn, *Hafiz and the Religion of Love in Classical Persian Poetry*
- Edward FitzGerald, *The Rubaiyat of Omar Khayyam*

عنوان درس: متون نظم و نثر عربی (۲)

دروس پیشیناز:	نظری	جبرانی	نوع واحد	تعداد	عنوان درس به فارسی: متون نظم و نثر عربی (۲)
	عملی			واحد: ۲	
	نظری	پایه			
	عملی				
	نظری	اصلی -		تعداد	
	عملی	الزامی		ساعت: ۳۲	
	☒ نظری	☒ اختیاری			
عملی					
آموزش تکمیلی عملی:					
☐ دارد ☒ ندارد ☐ سفر علمی ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه:					

هدف:

قرائت و درک متون برجسته عربی و دقایق ادبی و بلاغی آن

سرفصل ها:

۱. نمونه هایی از معلقات، شعر صعاليک، شعر حماسه، مفاخره، نقائض، رثا، شعر مدحی درباری، شعر دینی، شعرهای عاشقانه و عشق عذری، موشحات؛ شعر معاصر (انقلابی، اجتماعی، سیاسی، عاشقانه، مقاومت)
۲. نمونه هایی از تفسیر قرآن، تاریخ، حکایات، نقد ادبی مقامات، اخوانیات

روش ارزیابی:

ارزش یابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق (پروژه)
*	-	*	

منابع:

- تفسیر جوامع الجامع
- شیخو، لوئیس؛ مجانی الحدیثه؛ بیروت: دارالمشرق
- ابی تمام، دیوان ابی تمام، بیروت، دار الکتب العلمیه.
- دیوان شریف رضی
- ابوالعلاء المعری، رساله الغفران، قاهره، المكتبه التجاریه الکبری، ۱۹۲۵
- ابن مقفع، کلیله و دمنه، شرح دکتور حبیب یوسف مغنیه، بیروت؛ دار المكتبه الهلال، ۲۰۰۶
- تاریخ الادب العربی (شوقی ضیف)

منابع برای مطالعه بیشتر:

- ابن قتیبه، مقدمه الشعر والشعراء، احمد محمد شاکر
- مقامات بدیع الزمان، بدیع الزمان همدانی، بیروت، دار المكتبه الهلال، ۲۰۰۲
- مقامات حریری، قاسم بن علی حریری، بیروت، دار بیروت، دار صار، ۱۹۵۸
- دیوان ابن فارض و نیز شرح تائیه ی ابن فارض (مشارق الدراری)، سعد الدین سعید فرغانی، با مقدمه استاد جلال الدین آشتیانی، مشهد، انجمن فلسفه و عرفان اسلامی، ۱۳۷۵
- البیان والتبیین (الجاحظ)
- الکشاف زمخشری
- النقائض بین الجریر والاختل والفرزدق
- بوصیری (قصیده ی برده)
- المحاضرات (راغب)
- الصناعتین (عسکری)
- آثار ابوحنیفه توحیدی
- تاریخ الادب العربی (عمر فروخ)
- ادباء العرب فی الاندلس (بستانی)
- تاریخ النقد الادب العربی، طه حسین
- تاریخ النقد الادبی عند العرب (احسان عباس)
- از سرود باران تا مزامیر گل سرخ (موسی اسوار)

- شعر معاصر عرب (دکتر شفيعى کدکنى)

- قضايا الشعر المعاصر (نازک الملائکه)

- آثار منفلوطى

- آثار نجيب محفوظ

- آثار توفيق الحكيم (نمایشنامه)

عنوان درس: مبانی و روش های تصحیح متن

دروس پیشنهادی:	نظری	جبرانی	نوع واحد	تعداد	عنوان درس به فارسی: مبانی و روش های تصحیح متن	
	عملی			واحد: ۲		
	نظری	پایه		تعداد ساعت: ۳۲		
	عملی					
	نظری	اصلی - الزامی				
	عملی					
	☒ نظری	☒ اختیاری				
	عملی					
آموزش تکمیلی عملی:						
دارد ☐ ندارد ☒ سفر علمی ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه: ☐						

هدف:

شناخت نسخه‌های خطی و روشهای تصحیح متن و کسب مهارت برای کاربرد آنها

سرفصل ها:

۱. مبانی نظری تصحیح متن: تعریف، ضرورت، پیشینه و کاربرد تصحیح
 ۲. مراحل تصحیح: نسخه یابی، نسخه گیری، تبارشناسی، اعتبارسنجی، نسخه خوانی، مقابله، تنقیح و تحقیق
 ۳. شناخت و گزارش گونه‌های زبان و رسم الخط در تصحیح متن
 ۴. شیوه های ضبط اختلاف نسخ
 ۵. آشنایی با شیوه های رایج تصحیح
 ۶. تحقیق در متن تصحیح شده شامل: مقدمه نویسی، تعلیقه نویسی و استخراج فهرس
 ۷. آشنایی با به کارگیری ابزارهای سخت و نرم افزاری در فرآیند تصحیح متن و تحقیق در آنها
 ۸. تصحیح یک متن کوتاه به عنوان کار عملی
- روش ارزیابی:

ارزش یابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق (پروژه)
*	-	*	

منابع:

- امیدسالار، محمود؛ سی و دو مقاله در نقد و تصحیح متون ادبی، انتشارات بنیاد موقوفات افشار، ۱۳۸۹
- شاکر احمد تصحیح الکتب وضع الفهارس المعجمه و کیفیتہ ضبط الکتب وسبق المسلمین الافرنج فی ذالک، اعتنی به وعلق علیه واطاف الیه، عبدالله الفتاح ط ۲ مکتبه السنه، اقاہره ۱۴۱۷ هـ . ق
- مایل هروی، نجیب، تاریخ نسخه پردازى و تصحیح انتقادى نسخه های خطی، تهران: کتابخانه، موزه و مرکز اسناد مجلس شورای اسلامی، ۱۳۸۰
- مرعشی، سیدمحمود، نسخه شناسی، پژوهشهایی درباره نسخه های خطی در ایران و جهان، قم: صحیفه خرد، ۱۳۸۹
- حافظیان، ابوالفضل، نسخه پژوهی: مجموعه جستارها درباره فهرست های کتابخانه های ایران و انیران، تهران: کتابخانه، موزه و مرکز اسناد مجلس شورای اسلامی، ۱۳۸۴

منابع برای مطالعه بیشتر:

- ایرج افشار، صحافی ستی، دانشگاه تهران، ۱۳۵۶
- درایتی، مصطفی، فهرستگان نسخه های خطی ایران (فنخا)، تهران: سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران، ۱۳۹۰
- درایتی، مصطفی، فهرستواره دست نوشته های ایران (دنا)؛ ویراستار مجتبی درایتی، تهران: کتابخانه، موزه و مرکز اسناد مجلس شورای اسلامی، ۱۳۸۹
- رحیمی ریس، احمدرضا، نسخه خطی و فهرست نگاری آن در ایران: مجموعه مقالات و جستارها به پاس زحمات سی ساله فرانسیس رشیار نسخه شناس برجسته فرانسوی / به کوشش احمدرضا رحیمی ریس، تهران: مرکز نشر میراث مکتوب، ۱۳۸۴
- شریفی، هادی، گنجینه های دست نویسه های اسلامی در ایران؛ ترجمه، تصحیحات و افزوده ها احمدرضا رحیمی ریس، تهران: موسسه نشر فهرستگان، ۱۳۷۹
- فهارس نسخ خطی (ملی، مجلس، ملک، دانشگاه تهران و ...)
- متون تصحیح شده معیار به عنوان الگوهای تحقیق در متن
- منزوی، احمد، فهرست نسخه های خطی فارسی، تهران، موسسه فرهنگی منطقه ای، ۱۳۴۷
- وفادار مرادی، محمد، مقدمه ای بر اصول و قواعد فهرست نگاری در کتب خطی، تهران: کتابخانه، موزه و مرکز اسناد مجلس شورای اسلامی: سمینار مقدماتی نسخه های خطی، دبیرخانه، ۱۳۷۹

عنوان درس: زبان و ادبیات فارسی در دیگر کشورها

دروس پیشنهادی:	نظری	جبرانی	نوع واحد	تعداد واحد: ۲	عنوان درس به فارسی: زبان و ادبیات فارسی در دیگر کشورها
	عملی				
	نظری	پایه			
	عملی				
	نظری	اصلی -		تعداد	
	عملی	الزامی		ساعت: ۳۲	
	☒ نظری	☒ اختیاری			
	عملی				
آموزش تکمیلی عملی:					
دارد ☐ ندارد ☒ سفر علمی ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه: ☐					

هدف:

بررسی و تحلیل جریانهای ادبی، و آثار نویسندگان و شاعران فارسی نوین خارج از حوزه جغرافیایی ایران

سرفصل ها:

۱. جغرافیای حوزه فرهنگی زبان و ادبیات فارسی با ذکر موقعیت مهمترین مناطق و تحولات تاریخی آنها
۲. مشترکات زبان فارسی با سایر زبانها
۳. زبان و ادبیات فارسی در دوره معاصر افغانستان امروزی
۴. زبان و ادبیات فارسی در دوره معاصر تاجیکستان و کشورهای آسیای میانه
۵. زبان و ادبیات فارسی در دوره معاصر شبه قاره هند و پاکستان
۶. زبان و ادبیات فارسی در دوره معاصر آسیای صغیر و قفقاز
۷. زبان و ادبیات فارسی در دوره معاصر کشورهای عربی
۸. زبان و ادبیات فارسی در دوره معاصر اروپا و امریکا
۹. سفر دانشجویان به یکی از حوزه های تاریخی زبان فارسی حتی المقدور در خارج از حوزه جغرافیایی امروز ایران

روش ارزیابی:

ارزش‌یابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق (پروژه)
*	-	*	

منابع:

- رضا خسروشاهی، شعر و ادب فارسی در آسیاس صغیر تا سده دهم، دانشسرای عالی، تهران: ۱۳۵۰
- محمدمبین ریاحی، زبان و ادب فارسی در قلمرو عثمانی، پاژنگ، تهران ۱۳۶۹
- نجیب مایل هروی، تاریخ و زبان در افغانستان، موقوفات افشار، تهران ۱۳۷۱
- محمدحیدر ژوبل، تاریخ ادبیات افغانستان، کابل: ۱۳۳۶
- صدرالدین عینی، نمونه ادبیات تاجیک، مسکو: ۱۹۲۶
- طاهره صدیقی، داستان سرایی در شبه قاره در دوره تیموریان، مرکز تحقیقات فارسی ایران و پاکستان، اسلام آباد: ۱۳۷۷
- مجید یکتایی، نفوذ فرهنگ و تمدن ایران و اسلام در سرزمین هند و پاکستان، اقبال، تهران: ۱۳۵۳
- علی اصغر حکمت، نقش پارسی بر احجار هند، ابن سینا، تهران: ۱۳۳۷

عنوان درس: متون نظم (۴) سنایی و ناصر خسرو

دروس پیشنهادی:	نظری	جبرانی	نوع واحد	تعداد واحد: ۲	عنوان درس به فارسی: متون نظم (۴) سنایی و ناصر خسرو	
	عملی					
	نظری	پایه				تعداد ساعت: ۳۲
	عملی					
	نظری	اصلی - الزامی				
	عملی					
	☒ نظری	☒ اختیاری				
	عملی					
آموزش تکمیلی عملی:						
☐ دارد ☐ ندارد ☒ سفر علمی ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه:						

هدف:

شناخت مبادی فکری و شیوه شاعری ناصر خسرو و سنایی و کسب مهارت در تحلیل شعر آنها

سرفصل ها:

۱. آثار و افکار ناصر خسرو و سنایی
۲. نگرش اجتماعی و سیاسی ناصر خسرو و سنایی
۳. ویژگیهای زبانی و سبکی آثار ناصر خسرو و سنایی
۴. ویژگیهای بلاغی آثار ناصر خسرو و سنایی
۵. تأثیر ناصر خسرو و سنایی بر شاعران و نویسندگان پس از خود
۶. قرائت و تحلیل قصاید ناصر خسرو و سنایی (به صورت حضوری و تکلیف خارج از کلاس)
۷. نقد و بررسی شروح در زمینه شعر ناصر خسرو و سنایی

روش ارزیابی:

ارزش یابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق (پروژه)
*	-	*	

منابع:

- سنایی، مجدود بن آدم (۱۳۶۴). دیوان سنایی. تصحیح مدرس رضوی، چاپ سوم، تهران: انتشارات سنایی.
- ناصر خسرو قبادیانی، (۱۳۵۷) دیوان، تصحیح مجتبی مینوی، مهدی محقق، تهران، : مؤسسه مطالعات اسلامی،

منابع برای مطالعه بیشتر بخش سنایی:

- دبروین، یوهانس (۱۳۷۸). شعر صوفیانه فارسی. ترجمه مجدالدین کیوانی، تهران: نشر مرکز.
- ----- (۱۳۷۸). حکیم اقلیم عشق. ترجمه مهیار علوی مقدم و محمدجواد مهدوی، مشهد: موسسه استان قدس رضو و بنیاد پژوهشهای اسلامی.
- دری، زهرا (۱۳۸۶). شرح دشواری هایی از حدیقه الحقیقه سنایی. تهران: زوار.
- زرقانی، سید مهدی (۱۳۸۱). زلف عالم سوز. تهران: روزگار.
- سنایی، مجدود (۱۳۸۲). حدیقه الحقیقه و شریعه الطریقه (فخری نامه). تصحیح مریم حسینی، تهران: مرکز نشر دانشگاهی.
- ----- (۱۳۶۸). حدیقه الحقیقه، تصحیح مدرس رضوی، تهران: انتشارات دانشگاه تهران.
- ----- (۱۳۶۰). مثنوی های حکیم سنایی. تصحیح سید محمدتقی مدرس رضوی، چاپ دوم، تهران: بابک.
- ----- (۱۳۷۹). مکاتیب سنایی. به کوشش نذیر احمد، تهران: بنیاد موقوفات محمود افشار.
- ----- (۱۳۸۱). طریق التحقیق. به کوشش بو اوتاس، ترجمه غلامرضا دهد، تهران: سروش.
- ----- (۱۳۵۶). کلیات اشعار. به کوشش علی اصغر بشیر، چاپ عکسی کابل.
- ----- (۱۳۸۶). غزل های حکیم سنایی. تصحیح یدالله جلالی پندری، تهران: انتشارات علمی و فرهنگی.
- طغیانی اسفرجانی، اسحاق (۱۳۸۶). شرح مشکلات حدیقه سنایی. چاپ چهارم، اصفهان: انتشارات دانشگاه اصفهان.
- حسینی مریم (۱۳۹۲) سنایی، تهران: خانه کتاب.
- شفیعی کدکنی، محمدرضا (۱۳۷۲). تازیانه های سلوک. تهران: انتشارات آگاه.
- ----- (۱۳۸۷). در اقلیم روشنایی. تهران: انتشارات آگاه.
- سنایی، مجدود (۱۳۸۲). حدیقه الحقیقه و شریعه الطریقه (فخری نامه). تصحیح مریم حسینی، تهران: مرکز نشر دانشگاهی.
- مدرس رضوی، محمدتقی (۱۳۴۴). تعلیقات حدیقه الحقیقه. تهران: انتشارات علمی.

DeBrojin (1983). of piety and poetry. Leiden: Brill.

منابع برای مطالعه بیشتر بخش ناصر خسرو:

- یادنامه ناصر خسرو، ۱۳۹۴، مشهد: انتشارات دانشگاه مشهد
- برتلس (۱۳۴۴) ناصر خسرو و اسماعیلیان، ترجمه آرین پور، انتشارات بنیاد فرهنگ ایران.
- محقق مهدی (۱۳۴۴) تحلیل اشعار ناصر خسرو، تهران: دانشگاه تهران.
- _____ شرح بزرگ دیوان ناصر خسرو، تهران، انجمن آثار و مفاخر فرهنگی، ۱۳۹۴
- _____ شرح سی قصیده ناصر خسرو، چاپ ۱۲، تهران: انتشارات توس، ۱۳۸۳

